

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

COSAS DEL DIA.

Manera de escombrar la immoralitat segons lo sistema antich.

Manera d' escombrarla, segons lo sistema modern.

—¡Glorios Sant Baró Francisco de Paula, ja qu' es avuy la vostra festa y 'l meu sant, guardéume de caure del candeleró.

LA MORMA.

DEYAM la senmana passada que 'l diumenje al demati hi hauria ópera al Tivoli, y que 's representaria La Morma.

Lo programa s' ha complert al peu de la lletra: s' ha representat La Morma, y lo qu' es més satisfactori, s' ha representat ab un éxit extraordinari, colossal. Una Morma de primera forsa. Una Morma que s' ha sentit de un cap al altre de Barcelona y que avuy ressona de un cap al altre d' Espanya.

La má humana té cinch dits: pero la má popular ne té deu, vint, trenta, cinquanta, tots los que 's necessitan. Donchs figurinse una má molsuda y foria, ab cada nervi com una corda, ab cada vena com una canyeria; coloquin en aquesta má tants dits com partits polítichs

y associacions no politicas van pendre part en lo meeting del diumenje; lograt aixó descarréguinla ab tot l' impuls de una massa formidable sobre la purria dels regidors de ofici, sobre las traficas de la immoralitat electoral y administrativa, y la immoralitat y 'ls regidors de ofici cauran triturats, desmenussats, pulverisats, com per obra de terremoto.

Desenganyarse: contra l' impuls de l' opinió quan se desperta, no hi ha vallas, ni dichs que hi valgan.

Al meeting del diumenje hi assistiren las brigadas municipals, aquellas brigadas famosas que guanyan todas las elecciones, quan lo pais dorm y descuyda la cosa pública. Duyan la lliçó perfectament estudiada: havian de cohibir als oradors, ofegar los aplausos al iniciarse, refredar l' entusiasme del públich... y en últim extrém emplear aquellas rahóns contundents qu' esgrimiren per darrera vegada, ara fa dos anys, en lo colegi décim.

Però prompte van quedar confosos, acorralats, impotents davant de las expontáneas y calurosas manifesta-

cions del inmens públich que omplia 'l teatro, á cada discurs que sentia, més adicté, á cada nova idea que 's vertia, més identificat ab lo pensament dels oradors.

Per primera vegada en las lluytas de la política apareixian perfectament units homes y agrupacions de las tendencias més oposadas, conformes tots en que ha sonat l' hora d' emprendre una enérgica campanya contra la corrupció que 'ns aniquila y 'ns deshonra als ulls del món civilisat; y d' empéndrela, comensant per lo primer, per destruir los focos acumulats en los municipis, en los quals se basan tots los demés.

Perque dels municipis surt lo caciquisme local; del caciquisme local neixen las corporacions de la provincia y s' engendran los diputats y senadors, y de aquests se forman los governs que després de apoyarlos ab ells s' apoyan.

La proposició Mellado, sense ser un remey radical, es un sintoma que demostra clarament que tothom, inclús los governs, inclús los cossos col·legisladors están ja embafats de un sistema tan putiner, tan brut, tan asquerós.

¿Y qué ha de fer l' opinió davant de aquest sintoma? Reanimarse y dir:

—¿Voléu treballar per la desaparició de tanta brutícia? ¡A bodas me convideu: contéu ab mi!

Per lo que respecta á Barcelona, ahont tothom está escandalisat de l' actual administració municipal, la protesta limitada á las actuals llistas, verdader padró de ignominia, no ha pogut pas ser més acentuada, més precisa, ni més enérgica.

Sense espay per repetir lo molt y bó que digueren sobre 'l particular tots y cada un dels oradors que usaren de la paraula entre 'ls picaments de mans y las aclamacions del públich inmens que omplia de gom a gom lo teatro del Tivoli, bastará repetir los datos que adubi un amich nostre, datos dels quals ne prengueren nota tots los periódichs, y que ningú fins ara s' ha atrevit á desmentir, perque sobre estar basats en la veritat més pura, quedan á la vista de tothom en las llistas actualment exposadas en los baixos de la Casa gran.

Figuran en las citadas llistas 14,000 noms, 8,000 dels quals corresponen á personas desconegudas, que no viuen, ni están domiciliadas en lo punt que las llistas indican: 8,000 noms que representan 8,000 timos. Quedan per consegüent 6,000 electors veritat, per una població de prop de 300,000 ánimas.

Ara bé, en la Administració económica figuran 16,000 industrials matriculats, y 13,000 propietaris de fincas urbanas que uns y altres tenen dret á votar, desde 'l moment que pagan contribució.

Se calcula qu' existeixen ademés unas 3,000 personas entre empleats, retirats, cessants y jubilats; uns 4,000 títuls académichs en exercici y uns 6,000 vehins que pagan la contribució á fora, tots ells ab dret electoral.

Total 42,000 electors. Sigüem generosos: expurguémne de un cop 12 mil. Sempre 'n quedan 30,000. Es aixís que á las llistas n' hi ha 6,000 no més, resulta, donchs, que l' Ajuntament de Barcelona está detentant lo seu dret á 24,000 barcelonins, á las quatre quintas parts dels electors reconeguts per la ley.

Davant de aquest argument incontestable ¿no hi ha motiu per demanar un públich desagravi á la opinió escandalisada é indignada?

S' ha parlat de causas criminals, de terrors en determinadas individualitats, de gestions per desviar l' acció de la justicia... y fins de arreglos y componendas.

Hi ha qui demana, alegant no se quin milloras, que al actual arcalde de Barcelona se 'l declari com un nou Déu, inmens, etern, principi y fi de todas las cosas... hi ha, en fi, qui assegura que 'l govern girará las espalllas, en la campanya comensada.

¡Ah, sería una gran desventura per ell mateix, per la llibertat, y especialment per Barcelona!

Pero no importa: l' opinió está ja desperta. Al espetech de la *Morma* del diumenje va donarse per advertida, y la opinió quan s' interessa per una causa es incontestable.

Del *meeting* del Tivoli n' eixirá tal vegada avuy mateix una *Junta de defensa de la moralitat electoral*, una cosa per l' estil de la *Junta de defensa contra la filoxera*; y aquesta Junta formada de tots los parlits y de las principals associacions de la capital, condenará l' esperit públich, lo dirigirá y l' encaminará ab eficacia y energia, no parant—sigan las que 's vulgan las condicions de la próxima lluyta—hasta conseguir lo triunfo de la moralitat electoral.

Més clar: la *Morma* ha de tenir un epilech, y l' epilech valdrá tan ó més que la *Morma* mateixa.

Es precis escombrar lo qu' en lo *meeting* del diumenje va pulverisarse.

P. K.

es regidors González y Marti y Thomás han publicat una alocució suscrita per un centenar de firmas de personas, en sa majoria, si es qu' existeixen, molt conegudas á casa seva, en la qual protestan del acort dels Comités expulsantlos del partit republicá históric.

Entre las tals firmas hi figuran las de 10 socios del Centro republicá, que 'n conta més de 500.

Poden enorgullirse 'ls regidors d' ofici: de cada 100 socios del Centro republicá n' han trobat dos que s' han posat al costat seu.

Decididament, lo partit republicá históric está al costat dels regidors González y Marti y Thomás.

Veritat es que també s' ha colcat resoltament al costat seu l' ex-apotecari D. Eduardo Casellas.

Lo qual ex-apotecari ha aprofitat l' ocasió de donar un manifest al país, condemnant la conducta de la mi-

norria posibilista del Congrés que ha votat la proposició Mellado.

¡Ojo Sr. Castelar, visca previngut! Miri que l' ex-apotecari Casellas es molt capás de arrebatari la *jefatura* del partit!

Res tindria que dir respecte á la suscripció oberta per fer un obsequi á D. Francisco. Cada hui es duenyó del seu portamonedas y d' emplear los seus diners en la forma qu' estimi més convenient.

Pero ja que hi ha qui tracta de pagar un tribut al autor de la Exposició Universal ¿no sería convenient, decorós y honrat obrir un' altra suscripció per auxiliar á las familias dels pobres treballadors, que ab motiu de la precipitació ab que s' efectuaren las obras, quedaren inutilisats ó sucumbieren deixant á sas familias en lo desamparo y la miseria?

Senyors que rendiu parias á la vanitat de un home, recordeuvs de tants infelissos que malehirán mentres viscan lo recort de la Exposició Universal!

Dimars havia de celebrarse sessió de Ajuntament. Lo Sr. Nasvidal ocupá la presidencia, y dos tristos regidors los sillons municipals.

Total tres, en una corporació que 's compón de 49.

¡Qué s' hi fará! Diu lo ditxo que quan la carn es del l'op, ella mateixa se 'n hi va. Aixís també al regidor condemnat á desapareixer, hasta 'ls sillons ab mallas se li antoixan la banqueta dels acusats.

Lo Sr. Baró ha fet en lo Congrés un punt dels seus, afirmant que 'ls representants en l' ajuntament dels parlits de oposició, havian prés part en la confecció de las llistas electorals.

Lo S. Baró s' equivoca. Tots los regidors de oposició van combatre com devian las escandalosas llistas.

Per lo que respecta al partit republicá, podem dir que 'ls Srs. González y Marti y Thomás no forman part del partit en que avants figuravan: han sigut expulsats del mateix ab motiu de la seva conducta desatentada, y avuy com avuy, ja ho sab lo Sr. Baró, son correligionaris seus.

Per lo tant, Sr. Baró, lo dia que torni á ocuparse del assumpto procuri recordarse primer de la veritat que dels interessos de partit.

Per si s' entaula una causa per perseguir las trampas de las llistas, D. Francisco ha amenassat ab presentar la dimissió.

Prenguem acta dels propósitos del marqués de Olérdula. Prenguemne acta, si, perque D. Francisco al dimitir, s' anticipa á la sentència que podria recaure sobre la causa.

¿De tal indole son las llistas electorals de Barcelona que no poden resistir la intervenció y l' exámen dels Tribunals de Justicia?

Donchs, motiu de més, perque 'l govern persisteixi en los seus propósitos, cayga qui cayga, dimiteixi qui dimiteixi.

Lo govern francés acorda perseguir á Boulanger, y aquest senyor, sense esperar á que 'l jutje 'l cridi, desapareix de la escena.

Uns diuen que ha emigrat á Belgica: altres que s' ha amagat sota terra; 'l fet es que aquest valent que semblava que tot havia de menjars' ho, á la primera contrarietat una mica seria, s' ha fet fonedis.

La repentina desaparició del ex-general de café concert revela una de aquestas dos cosas: ó falta de valor ó sobra de culpabilitat.

Entre 'ls propietaris que firman l' exposició al govern demanant que no treguin d' arcalde á D. Francisco, n' hi ha un que ofereix un gran exemple de desinterés.

Lo tal propietari tenia una casa, que van tirarli á terra per emprendre 'l projecte de reforma. Ja veuen, hasta tirantli la casa á terra, deixantlo com qui diu sense domicili, demana que no toquin á D. Francisco.

Veritat es que avants de estampar la firma al péu de l' alocució, va ferse 'ls següents cálculs:

—«Vamos á veure ¿qué 'n treyas tú de la casa, avants de que te la liressen á terra? Cent duros al mes, quan los inquilinos te pagavan ab exactitut y no tenias cap pis per llogar. Total: 1,200 duros l' any, sense contar la corresponent contribució.

»Y avuy que te l' han tirada á terra quant te 'n donan? L' ajuntament te l' ha valuada en 60,000 duros, y no poguente pagar lo capital te paga l' interés al 6 per cent. 60,000 al 6 per cent son 3,600, nets com una patena.

»De 3,600 que te 'n donan á 1,200 que 'n treyas, ne van 2,400, de benefici...

»¡No hi pensis més: firma noy!»

¡Quants d' entre 'ls firmanys de la exposició no tindran motius pel mateix estil, que 'ls haurán obligat á cometre un acte tan gran de patriotisme!

¿Qué li sembla Sr. Nadal?

Declaració que va fer en lo *meeting* del Tivoli lo representant del partit republicá históric:

«Lo meu partit, y vos ho dich degudament autorisat, s' estima més honra sense regidors, que regidors sense honra.»

Ignoro lo que haurian dit un tat Chales y un tal Martingala si haguessen assistit al *meeting*. De todas maneres estich segur que 'ls aplausos del públich no haurian deixat sentir la seva veu.

Sr. Capdepón, una súplica.

Suposan que vosté preten arreglar la qüestió de las llistas electorals de Barcelona disposant que 's verifiquin las próximas elecciones de regidors segons las llistas que serveixen per las elecciones de diputats provincials.

Suposo que algún regidor d' ofici barceloni li haurá surgerit tan famosa idea.

En tal cas, dech advertirli, Sr. Capdepón, que 'l tal pensament es inacceptable. Si las llistas de regidors son brutas, las de diputats provincials son brutissimas. Son com l' olla y la cassola: si m' embrutas l' enmascaro.

Vosté se 'n extranyará; pero es aixís.

Desenganyis, Sr. Capdepon: en la Casa de la Ciutat de Barcelona no hi ha un pam de net. Llistas electorals conformes ni s' han fet fins ara, ni 's farán may mentres estigan encarregats de ferlas los regidors de ofici.

Fassi cumplir estrictament la real ordre de 14 de janyer, y per primera vegada tindrem una cosa que s' approximi á la veritat.

CARTAS DE FORA.—Persona que 'ns mereix crédito nos diu no ser exacte que l' arcalde de Cervelló negués lo permis de treballar als artistas flamencs á que 'ns referiam en lo número passat. Si 'ls artistas treballaren en lo casino sigué per sa voluntat, ja que si haguessen volgut ferho en lo teatro, l' arcalde, que coneix los seus debers, no 'ls hauria negat lo corresponent permis.

Per haverse suicidat á Torroella de Montgrí lo jove poeta Sr. Burrera, regent de una farmacia, l' autoritat eclesiástica 's negá á concedir terra sagrada al cadáver, que tingué de ser enterrat pels companys de aquell infelís en una hort junt al riu Ter. Tan á Torroella com als pobles vehins ha produhit aquest fet un bum-bum general. Descansi en pau lo desventurat suicida.

Lo rector de Vilafant, predicá desde l' altar aconsellant á las mares que no deixessen anar á las sevas fillas al ball y aconsellant á las fillas que si las sevas mares s' empenyavan en ferlas hi anar, que no las creguessen.—¡Vaya una manera d' interpretar la doctrina cristiana! Aixís com no hi ha cap manament de la ley de Déu que diga «No ballarás», n' hi ha un de molt precís que diu «Honrarás pare y mare» ¿No n' esta enterat, per ventura, lo rector de Vilafant?

L' enotanat d' Espulgas de Llobregat se desganyia predicant contra las funcions que 's donan en lo te: tro de aquell poble, extranyantse de qu' estigan més concorregudas per las donas que pels homes, com si al perdre las donas perdés lo món de vista. Ell se 'n té la culpa: si en lloch de cansarlas resant, hagués procurat divertirlas, sens dupte hauria conservat la part més hermosa del remat espiritual.

Quan lo rector de Olesa de Montserrat se posa á predicar, pert l' oremus molt fàcilment. A lo millor de una prédica, com sentís murmurs en l' auditori, exclamá eixintse de text:—Los que tinguin ganas d' enrahonar que pujin aquí dalt y que 's posin al meu puesto.—Més tart dugas noyas, tal vegada perque se 'ls feya tart eixian de la iglesia y exclamá 'l rector.—Obrin pas á n' aquesta parella: no siga cas que 'sassen tart á la *Passió* (Se referia al drama sacro qual representació s' efectúa á las deu del mati). Las noyas sortiren del temple ab las gal-tas rojas, confosas de qu' en lo temple de Déu hi hagués tan desvergonyiment.

Esparraguera ha celebrat l' aniversari de l' entrada y derrota dels carlins lo 29 de mars de 1838. Hi hagué llimosna als pobres y en velat y ball en la plassa pública. Res de funció religiosa, per haverse negat lo rector á celebrar-la.—Y á fé que 'n passá una de bona. Los vehins d' Esparraguera tingueren de acudir á la superioritat pera celebrar aquesta festa cívica en vista de que l' Arcalde 's negava á donar permis, alegant que Jesús havia mort en un divendres del mes de mars. La estranya resistència del arcalde á que s' alsés l' envelat á la plassa li valgué una xiulada que ni la de 'n Cánovas. Gracias á la intervenció de la Guardia civil pogué evitarse que la cosa passés á majors. ¿Per qué ha de consentir lo govern que una vila tan liberal estiga regida per un crach com l' actual arcalde d' Esparraguera?

Un tal Pare Valls, lo dia 18 de mars, se rebullia en la trona de la Catedral de Vich, com si tingués los diables al cos, cridant ab accent descompost que 'ls lectors de la CAMPANA están perduts y condemnats al foc etern del infern, y que 'ls que la venen están doblement condemnats sent dobles las penas que 'ls esperan. Nosaltres, més caritatius que 'l Pare Valls, li recomaném que prengui molts refrescos, no fos cas que un bull de sanchs nos privés de un tan entusiasta propagandista del nostre periódich.

LO CRIM DEL CARRER DE FUENCARRAL.

IMPOSSIBLE seguir punt per punt las interessants sessions que á propósito de aquest crim famos están celebrantse en l' Audiencia de Madrid y que prometen prolongarse per espay de més de vint días.

Higinia Balaguer, la única persona, que fins ara 's reconeix culpable del delict, ha acabat per excitar en contra d' ella la indignació

del públich de Madrid, per las mentidas que s' ha inventat, pels enredos que ha sapigut forjarse, y per la tranquil-tat y la frescura de que fa gala.

Varela, fill de la víctima, s' observa que no demostra per la criada Higina, aquell horror y aquella repugnancia que sembla hauria de inspirar-li la matadora de la seva mare. En cambi, en presencia del empleat de la presó Ramos Querencia, que li dirigeix imputacions que, de poderse probar, lo comprometerian gravement, s' alsa fet una furia, li rebat lo sombrero per la cara, desconeix l' autoritat del president, y arma una escena tumultuosa, que obliga al Tribunal á expulsarlo de la Sala.

Respecte á Millán Astray, ningú es capás d' explicar satisfactoriament la intervenció voluntaria que va tenir en la practica de algunas diligencias, durant lo primer període de la sustanciación del procés. Se l' acusa reiteradament d' haver influït ab alguns testimonis perque declaressin en tal ó qual sentit. ¿A quin fi podia respondre semblant interès? Si no li anava ni li venia ¿á qué ficarse en tan delicat assumpto y exercir tanta y tanta pressió en un sentit determinat?

En quan á la situació de las germanas Avila es també molt fosca y difícil d' explicar.

De manera que á cada nou testimoni que compareix surgen noves contradiccions, de tal manera que casi no hi ha un sol fet que no aparegui contradit per un ó més testimonis.

Faltan encare moltíssims testimonis á presentarse; pero de seguir la vista, com fins ara, molt difícil li será á la opinió pública formarse un concepte clar y precís que concreti la responsabilitat de cada un dels acusats.

Misteri per tot arreu: per tot arreu circumstancies estranyas, inexplicables.

Siga com vulga, estarém á la mira de lo que vaja ocorrent, y del resultat final de la causa, no deixarán de tenir-ne coneixement á son degut temps los lectors de nostre periódich.

L.

¡Á PARÍS!

Segons notícias que arriban, la Exposició Universal que preparan los francesos sembla que ni igualará á la que vam fer nosaltres durant l' any pròxim passat.

Desde luego es indubtable que ja no será tan gran, ni tan maca, ni tan cara, ni liuherá un arch tan alt, ni tindrà tantas goteras, ni en plovent hi haurá tan fanch, ni s' hi darán tants tiberis, ni 'ls regidors hi entrarán los parents á carretadas: ni 's recullirán tants rals, ni 's crearán tants inglesos, ni... vaja, que no será ni una sombra de la nostra Exposició Universal.

Pero ¡qué diable! 'ls francesos son uns xicots molt trempats: ells van vení á Barcelona á posarhi un xich lo cap, y ara convé correspondre's y anal's hi á da un cop de má, probantlos que 's nostres exíts, ab tot y que han sigut grans, ni 'ns han fet torná orgullosos ni tampoch desmemoriats.

Solzament per aquest concepte es precís acudir allá y dir's hi:—Senyors francesos: ¡miréu si havém pogressat desde que 'ns van vení á veure! Nosaltres no parém may, sempre tenim cosas novas é invencions originals.—

Perque no crech necessari compareixi allá portant nostres vins, nostras garrofas, nostres olis, nostres draps... Tot aixó ja 'ns ho va veure en la Exposició del Parch, y si tornavam á duls' hi, creurían que aquí no hi ha res més que aquestas futesas, fontas, velas y vulgars.

Nò, nò: tenim d' admirarlos y deixarlos encantats, portantlos cosas hèn raras, lo més chic lo més extrany que produheix la nostra terra, de Rosas á Gibraltar.

Lo govern podria durhi tots los lios que ha trobat en la casa de la Vila de Madrid, y d' altres parts. Podria també portarhi las llistas electorals; lo Códich civil, en prempsa; las reformas militars, surgidas per deu mil bandas; una copia del Peral, dos bombos dels que van darli quan anava á embarrancar; lo floronco de 'n Sagasta, lo sufragi universal, la inquina del Senyor Martos y uns quants mestres morts de fam.

Pèl que to'a á Barcelona, tenim cosas á grapat, y en un dia reuniriam lo suficient per quedar davant dels senyors francesos com expositors com cal. Podém durhi, verbi gracia,

un tarugo dintre un march, las calsas de 'n Fontrodona, la trompa de 'n Nasvidal, la eloquencia de 'n Banyolas, un municipal mudat, las patillas del arcalde, quatre carretóns y un llas.

De fixo que d' aquest modo los bons francesos, que ja 'ns tenen per gent desperta, al veure allí arrengrats tants y tan raras productos dirían picant de mans:

—¡Mireu aquests gats d' Espanya, quin modo de progressar!

C. GUMA.

DISPERSIÓ GENERAL.

DEFINITIVAMENT, la carrera de concejal está borrada de la llista dels oficis. Un' alta industria que 's pert.

Tota aquesta massa d' espanyols que desde la una pila d' anys se dedicavan á fer de concejals, haurán de buscarse alguna altra coseta pera camparse la vida, si no han tingut la previsió de reunir alguns pelits ahorros per si arribava aquest cas.

¡Quin cambi en lo sistema de viure de tots aquests ciutadans! ¡Quina transformació!

Aquest, que antigament era sabater, ala, torné á agafar lo nyinyol y la pega y vinga picar sola.

Aquest altre, que era apotecari, torna á fabricar píldoras y á remenar unguents.

Aquell, qu' havia sigut barber, á empunyar altre cop la navaja y á rascar caras de ciutadans, després d' haverlos rascat la butxaca.

Es una dispersió que fa venir llágrimas als ulls.

—Quima—diu un concejal destronat, á la seva senyora—desde demá no tiris gallina á l' olla. Las circunstancias han cambiat y es necessari fer economías.

—¡Ay ay!— replica ella, assombrada—¡si qu' es ben diferent de lo que deyas setmanas endarrera!

—¡Jo? ¡qué deya?

—Que potser aviat aniriam en cotxe.

—¡Ah! Respecte á mí, probablement encare será veritat. ¡Com que tinc intenció de posarme á fer de cotxerol...—

Altres concejals, que no 's troban en situació tan desesperada, pero que també 's preparan per lo que pot venir, despattan la criada y diuen á la sevas senyoras:

—Ja veurás, 'ns hém d' espavilar. A la compra pots anarhi tú y encare 'ns sortirá més barato. En quan als plats y las rajólas, per la feyna que ara tindré que fer, ja t' ho fregaré jo. D' aquesta manera anirém tirant los quatre anys *irreelegibles* y llavors mirarém si 'm puch tornar á introduhir á la casa gran.—

Y qui més qui menos, tots s' esforsan en combinar cálculs pera passar de la millor manera possible la mala toncada que se 'ls espera.

¡No la trobarán poch á faltar la colocacioneta que ab tan carinyo é interés desempenyavan!

¡Adiós palcos d' arrós!

¡Adiós arrós... sense palcos!

¡Adiós entradas é invitacions pera festas y solemnitats!...

Aquell bè de Dèu de tiberis, aquellas recepcions á la casa de la vila, aquells passeigs en carretel-la, aquella abundancia... ¡tot ha desaparegut! ¡tots se 'n ha anat á rodar!...

Ja ho deya la senyora d' un concejal:

—Mira, fulano; m' haurás de donar més diners pèl gasto diari de la casa.

—Per qué?

—Perque ara, per fas ó per nefas, may menjas ab nosaltres y quan no siguis concejal deurás venirhi cada dia.

—Pero y bè... ¿perque vingui jo, necessitas gastar més?

—Ja veurás... ¡com tú mateix dius que nosaltres menjém tan!—

Un regidor que ja 's veu venir la pedregada y que fins ara ha viscut en un suntuós primer pis, aquest dia empenya al propietari de la casa hont viu...

—Escollí, don dallonsas; ¿que 'n demana molt del quart pis que ara t'è per llogar?

—Cinch duros... ¿per qué? ¿que se li casa alguna criada?

—No senyor; voldria pujarhi jo...

—¡Y ara! ¡qu' está barranto! ¿Vosté al quart pis?

—¡Psè... ja veurá! Es consell del metje. Diu que pèl afech me sería molt bo, perque pèls alts los ayres son més purs.

—¡Pero y 'ls vuytanta nou esglahons que haurá de pujar cada vegada!...

—¡Oh, ara no 'm mouré may de casa... deixo de ser concejal!... ¿sab?

—¡Ah... ja!—

Y 'l propietari, comprenent la classe d' afech del senyor concejal, va llogarli 'l quart pis, mirántsel ab certa conmisericó.

Perque verdaderament fan llástima aquests subjectes. ¡Després de tants anys de fer d' un ofici, haver de plegar l' establiment y dedicarse á un' altra cosa!... Es terrible.

Per xo tenia rahó aquell concejal, á qui preguntavan quan volía donar per la suscripció oberta pera fer un regalo al arcalde:

—Res no vull donar.—deya l' home, indignat.—Diguéu á don Francisco que la suscripció l' haurán de fer per mí y no per ell. Ell al menos, quan no sigui arcalde, podrá fer de marqués; pero ¿y jo? ¿de qué faré 'l dia que 'm prenguin lo títul de concejal?—

Y es la pura veritat. Un concejal caygut no es ningú. Ara com ara, 'ls municipals ja no 'ls saludan.

Es lo que diuen ells:

—¡Tan mateix dentro de poco tambien los echarán al carrer! ¡que vayan al diable!—

FANTÁSTICH.

EPÁRINTHO. Apenas se parla de crisis, en Sagasta cau malalt. Aquesta vegada 'l comte de Xiquena volia alsá 'l gallo, y tot seguit li ha sortit á n' Sagasta un *flemón* á las genivas.

Es lo que deya un diputat:—En Sagasta es de la pell del dimoni. Quan li convé tenir un *flemón* se fica una nou á la boca y ja está.

Concepte de un alt funcionari públich relatiu á un cert arcalde de una gran ciutat:

—No 'm parlin d' aquest home, que quan t'è una satisfacció, hasta se li estufan los faldóns de la levita.

Concepte sobre 'l mateix personalje, emés per un polítich de primera talla:

—Diguin que si li deixavam fer l' agregació, la ciutat de Barcelona comensaria á la frontera francesa.

A Sagasta li ha sortit un *flemón* á las genivas.

Barcelona ja fa temps que t'è un Ajuntament que fa més mal que un *flemón*.

Contra 'ls *flemóns* y 'ls ajuntaments molestos no hi ha més que un remey: armarse de valor y *reventarlos*.

Lo compte dels carruatjes usats per nostres regidors durant los últims mesos de janer y febrer importa la suma de 3,000 pessetas.

Trescents duros cada mes... Deu duros *diaris* cada dia.

Aixís, regidors d' ofici, derrotxeu á trotxe y motxe: ja qu' héu de anar al hospici aneuhi al menos ab cotxe.

CARA Y CREU.

Quan van donarli la condecoració, no fa encare tres setmanas, tothom li deya:

—Alsa, amigo Cinto, ¡quina *creu*!

Pero avuy, que ab motiu de la proposició Mellado están á punt d' enviarlo á passeig, tothom li diu lo mateix:

—Pobre Cinto ¡quina *cara*!

Los integros tractan de perpetuar la commemoració de la conversió de Recaredo erigint una gran pirámide. Ja sabia jo que 'l projecte dels integros acabaria en punta.

Lo dia de Sant Francisco fins lo Bisbe aná á visitar al marqués de Olorar-endolas.

Ab molta rahó deya un Quimenas:—¡Pobrecito!... Ya está confesado, comulgado y *oleado*... ¡olé!

Lo lunch de D. Francisco va servirlo la confiteria *La Confiansa*.

¡Pobres regidors d' ofici! Aquesta es ja l' única *confiansa* que 'ls queda.

L' acte més commovedor de la recepció franciscana sigué la redacció y firma de un telegrama dirigit á don Práxedes, demanantli que 'l catalá ilustre continuhi presidint lo Municipi.

Lo telegrama comensa: «Reunidos en las habitaciones del Excmo. Sr. D. Francisco de P. Rius y Taulet, etc. etc.»

Es dir: hem anat á casa seva y en la sala y arcoha ahont jau lo malalt plé de dolor y afficció, á tú 'ns dirigim ¡oh gran Sagasta! demanante ab llágrimas als ulls, que li tornis la salut y la vida.

¡Quanta decadencia! Los fusionistas han descendit ja de las olimpicas alturas de partit polítich, á la modesta categoria de tertulia casulana.

Firman lo telegrama 76 fulanos, molts d' ells empleats del municipi.

Aixó sí, al final, per fer més oro, diuen: «Siguen firmas hasta más de 200.»

¿Per qué será que no las continuan?

¿Serán tal vegada las firmas de aquells electors que viuen en carrers qu' encare no existeixen y en casas qu' encare han de construhirse?

Dimecres se celebrá l' enterro del bisbe de Tricomia, mártir del Tonkin.

D. Francisco formava part de la comitiva. Y entre dos curiosos que contemplavan la comitiva mediá 'l següent diálech:

—Escolta, tu ¿qui es lo mártir?

—Qui vols que siga: aquell de las patillas. Y ab lo dit senyalava al ciutadá benemerit.

Lo dictamen favorable á la proposició Mellado ha quedat sobre la taula del Senat.

En altres termes: los regidors d' ofici están de cos present.

Durant la serenata donada al alcalde, ab motiu del seu sant, deya un vehí del carrer de Fontanella:

—No 's queixará D. Francisco. Los socios del cassino de la plassa Real hi han posat la sera y en Sagasta hi ha posat la nata.

En lo refresch que va donarse en lo domicili del arcalde 'l dia de Sant Francisco, las pastas y 'ls puros anavan á l' aranya estira-cabells.

No falta qui omplintse 'n las butxacas, exclamava: —Senyors, es precis aprofitarse y fer provisió, lo menos, lo menos, per quatre anys.

D. Francisco va adquirint lo caràcter de una institució. Los que viuen dels despilfarros municipals diuen tots á una:

—Que no 'l toquin.

Conformes: que no 'l toquin; pero que li envihin las dimissorias. Sense tocarlo.

En un article de 'n Damás Calvet, dedicat á en Monturiol s' hi llegeixen los següents párrafos:

«S' abandoná á en Monturiol fins al punt de no cuydarse 'l Govern de tornar l' «Ictineo» al port de Barcelona. y l' inventor tingué de pagar de la seva butxaca lo transport, lo viatge y 'l manteniment dels tripulants durant sa estada en Alicante.

«Junts férem lo viatge de Madrit fins á Valencia, y venia en nostre compartiment lo popular prestidigitador Canonge, que 'ns mostrava (tot entretenintnos ab sos jochs de cartas) enganxats en un álbun los articles que sobre las sevas habilitats havian publicat los periódichs de la Cort, y 's planyfa 'l meu amich de que ni en una gacetilla s' haguessin ocupat del seu invent.»

¡Quina diferencia entre l' abandono en que 's deixa al eminent inventor catalá y la calurosa protecció que 's dispensa á n' en Peral!

ENDEVINALLAS

XARADA.

Mon germá d' Esparraguera
'm diu en sa prima quarta
que la hu dos quatre ahir,
per un prima tres guiada,
va ferse tot, sense dirho
ni á son promés ni á sa mare.

T. F.

ANAGRAMA.

Del Senyor Total puch dir
si es que al fi 'l cor no l' enganya
que será la tot més rica
dels dos mars de nostra Espanya.

CATÓLICH.

TRENCA-CLOSCAS.

DON NARCIS SOLAR PIGOT

BLANES.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una sarsuela castellana.

L. GANTE.

ROMBO.

Primera ratlla: consonant.—2.º: part del dfa.—3.º: nom d' Emperador romá.—4.º: Siti de recreo.—5.º: nom d' home.—6.º: part del cos humá.—7.º: consonant.

Nov Ros.

GEROGLÍFICH.

MIN
III
IX IX
PAG
INO
VI

S. PITARRETA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Esquix de cómic, J. Sellarim, F. R. B., Tres Fs udians, Un torero, Castells Crosta, P. Lego, J. Salau, S. Pitarreta, Tres Toreros, B. G., J. Silva, Quatre Burols, Tres Gorristas y C. del Café Nou.—Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciudadans Joseph, Pep y C.ª, T. Odora, Ratolí, K. Novas del K. Stell, Rapa-velas, J. Coca y Coca, Patiras y C.ª, J. Terri, Fill Bó, Un Tranquil, J. Usón, Mayet y Pere Galindayna.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadans J. M. (Castellidasens) y C. B. (Suria): Ne parlarem la semana entrant; per falta d' espay no ho fem en la present.—Lluís Tars B.: Aprofitarém un repich y varios pensaments.—Magnet Petit: Hi ha un cantar y un epigrama aprofitables.—Marangy: Lo preambul de la xarada es massa llarch.—J. Puig Cassanya: Aquesta semana no ha pogut ser; ho deixarém per un' altra.—Un suscriptor (Viladema): Ha de venir firmat y la firma n' ha de respondre.—Butatipas: L' epigrama esta bé.—Tonet Llessami: També esta bé 'l seu, encare que 'l dibuix podria estar millor.—Lluís Salvador: Enterafs.—Pau Valero: Dispensi la tardansa; pero hem estat tant ocupats que no hem pogut fer cap a tot.—J. Abril: Hi anira molta part de lo que 'ns remet.—Piripichio: Va bé.—Manel Mullerat: No fla prou.—L. Tannen: Lo mateix li diuhém a vosté.—Ma Dura: Y a vostre igualment.—E. Carsí: Home, home, de testaments com lo de vostre ne venen á quarto 'l rengle.—Quim Artigayre: Queda acceptat l' article.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23

LA COMISSIÓ DELS MESTRES Á MADRIT.

¡Pobres mestres d' estudi!... Poch saben ells que may los tips se recordan dels dejúns.